

Лекція 5

Тема: СИСТЕМИ ВИМІРЮВАННЯ ШВИДКОСТІ З МЕХАНІЧНИМИ ІДЕ

1. Тахометр з відцентровим диференціатором з масою, що повертається.
2. Тахометр з відцентровим диференціатором з розбіжними масами.
3. Тахометр з гіроскопічним диференціатором.

1. Тахометр з відцентровим диференціатором з масою, що повертається

Тахометр служить для вимірювання миттєвої кутової швидкості обертових осей і валів. Відцентровий метод вимірювання швидкості заснований на залежності відцентрових сил від кутової швидкості обертання інерційної маси.

- 1 – хвостик тахометру;
- 2 – коробка передач;
- 3 – вал диференціатора;
- 4 – фрикційна запобіжна муфта;
- 5 – кільцева маса (тягар);
- 6 - спіральна пружина;
- 7 – муфта;
- 8 – шатун;
- 9 – синусний механізм;
- 10 – покажчик;
- 11 – шкала;
- 12 – волосина;
- 13 – маховик;
- 14 – вал;
- 15 – пружина.

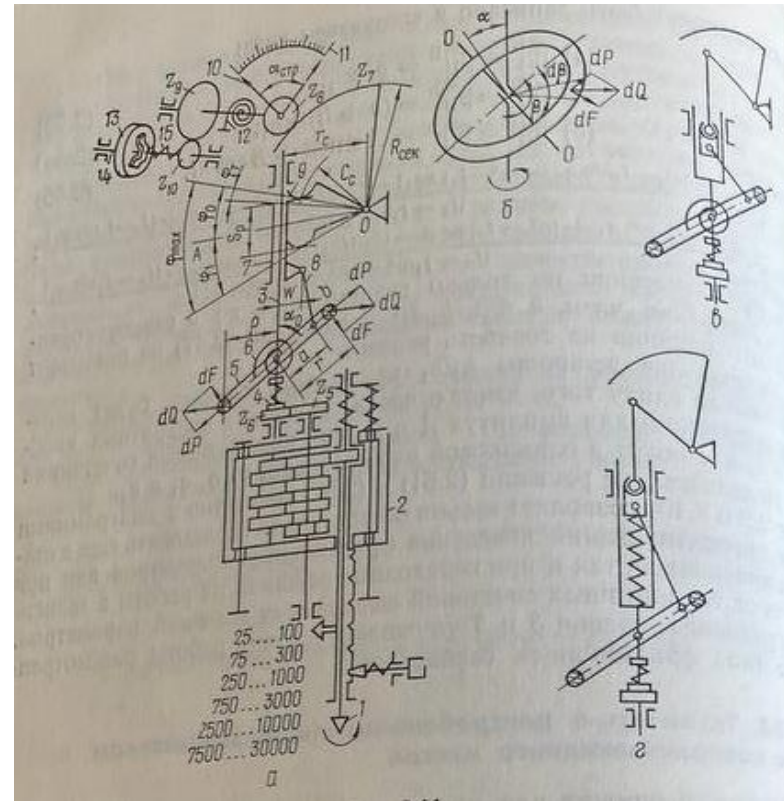
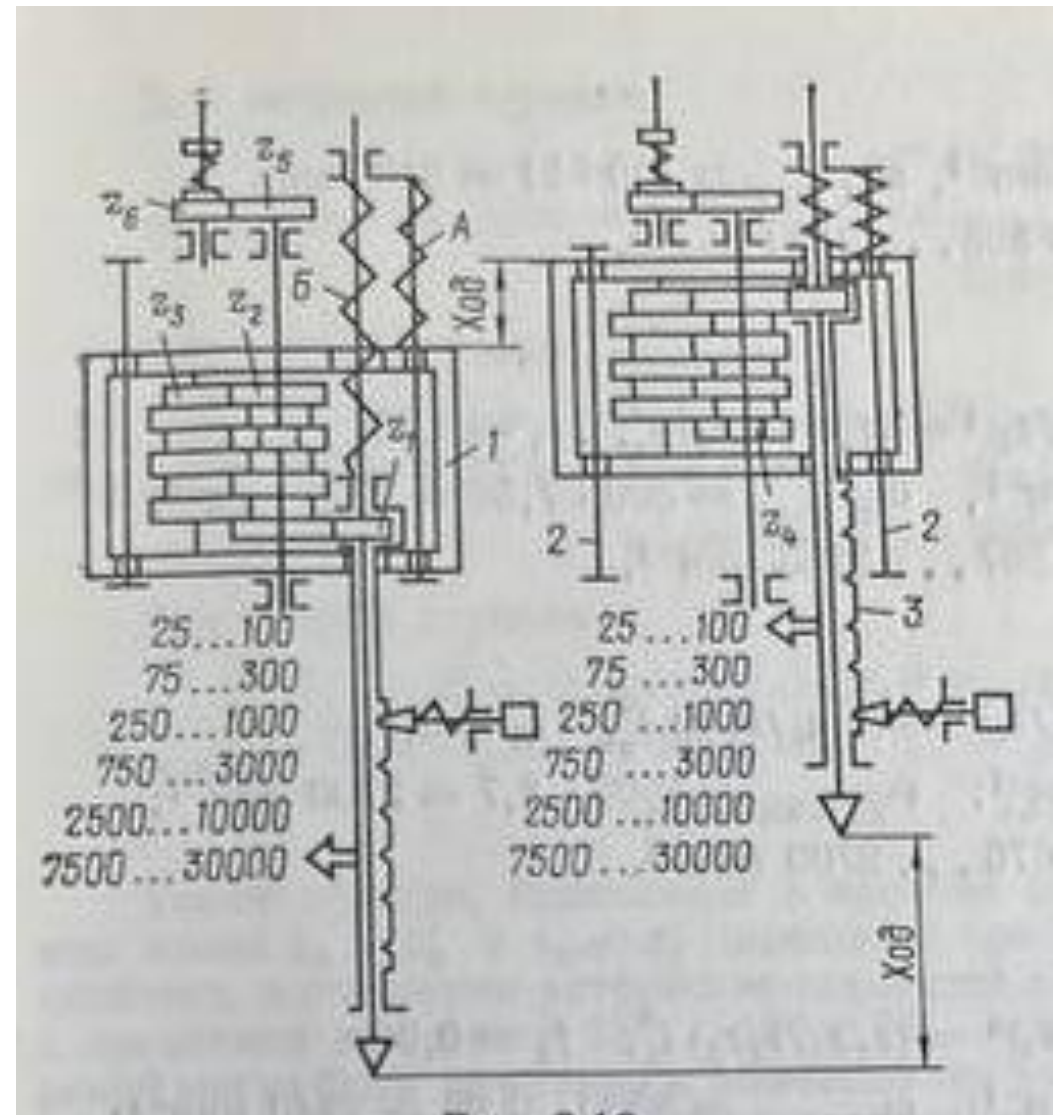

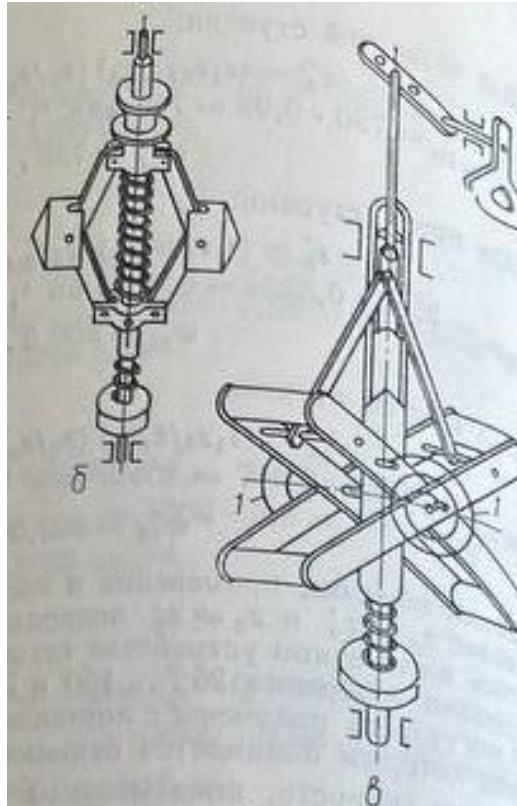
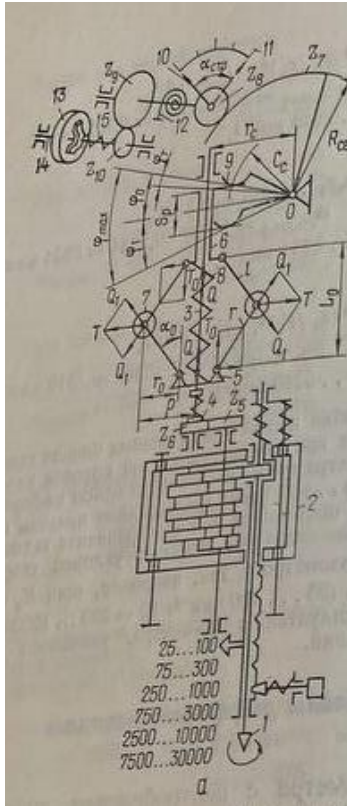
Рисунок 5.1. Кінематична схема тахометра з відцентровим диференціатором з масою, що повертається та спіральною пружиною

А, Б – пружина;
 1 – каретка;
 2 – направляюча;
 3 – шток;
 Z1-Z4 – шестірня.

На рис. 5.2. Коробка швидкостей

2. Тахометр з відцентровим диференціатором з розбіжними масами

1 – хвостик;	8 – пружина;
2 – коробка передач;	9 – синусний механізм;
3 – вал диференціатора;	10 – покажчик;
4 – фрикційна запобіжна муфта;	11 – шкала;
5 – нерухомий диск;	12 – волосина;
6 – рухома муфта;	13 – маховик;
7 – тягар (вантаж);	14 – вал.

Рис.5.3. Схема з відцентровим диференціатором з розбіжними масами

3.Тахометр з гіроскопічним диференціатором

- Серед тахометрів інших систем гіроскопічні тахометри займають особливе місце завдяки своїй здатності виміряти швидкості щодо нерухомого простору.
- Типовим представником тахометрів, заснованих на застосуванні диференційних гіроскопів, є датчики кутових швидкостей (ДКШ), призначених для визначення напрямку та величини кутової швидкості обертання літака щодо його осей.
- Інтегруючі гіроскопи використовуються для визначення лінійної швидкості рухомих об'єктів, так як інтеграл лінійного прискорення за часом є швидкість.

1 – ротор;
2 – рамка;
3 – пружина;
4 – демпфер;

5 – кривошип;
6 – куліса;
7 – показчик.

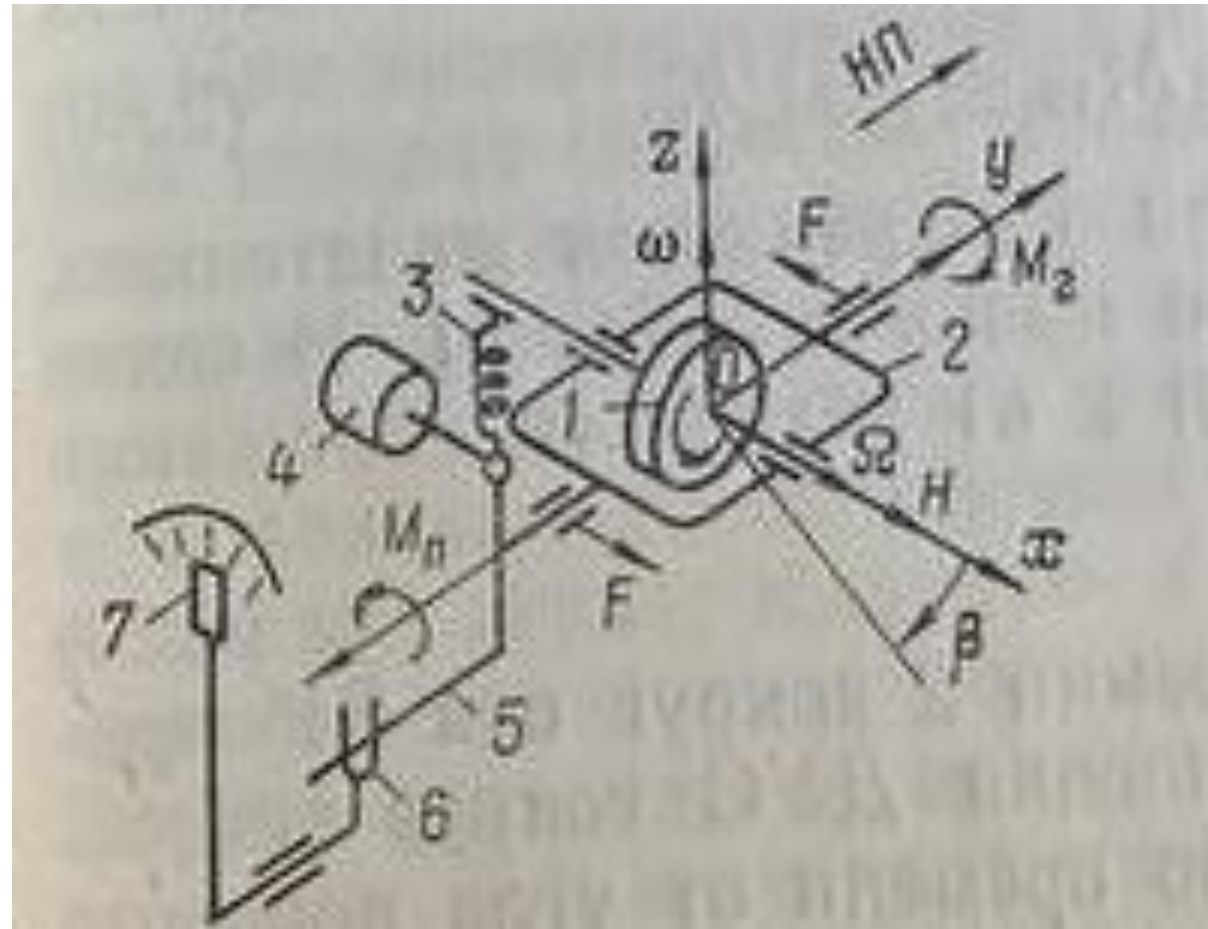

Рисунок 5.4. Схема тахометра з гіроскопічним диференціатором